

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ VE HİZMET İHRACATINA SUNULAN DESTEK PROGRAMLARI

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kasım 2024

- 01** ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ
- 02** HİZMET SEKTÖRÜ DESTEKLERİ
- 03** GENEL DESTEK PROGRAMI
- 04** MARKA VE TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI
- 05** BİLİŞİM VE E-TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI
- 06** YURT DIŞI LOJİSTİK DAĞITIM AĞLARI DESTEK PROGRAMI
- 07** TEKNİK MÜŞAVİRLİK DESTEK PROGRAMI
- 08** HUSUSİ DAMGALI PASAPORT
- 09** DESTEK MEVZUATINA ERİŞİM

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

01 ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

HİZMET İHRACATI NEDİR?

5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar

Hizmet İhracatı: Yurt dışında yerleşik kişi veya kuruluşlara yönelik olarak yurt içinde ya da yurt dışında gerçekleştirilen, yurt içinde ya da yurt dışında faydalanılan ve Ek-1'de yer alan döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin sunumlarını ifade eder.

Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetler: Birleşmiş Milletler Genişletilmiş Ödemeler Dengesi Hizmetler Sınıflaması çerçevesinde oluşturulan ve ana başlıklar halinde Ek-1'de yer alan sektörler ile bu sektörlerdeki faaliyetleri ifade eder.

HİZMET İHRACATI NEDİR?

5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar

Hizmet İhracatçısı: Hizmet ihracatı gerçekleştiren Türkiye'de yerleşik kişileri veya kuruluşları ifade eder.

Hizmet Ticaretinin Sınıflandırılması

5448 sayılı Karar EK-1 = EBOPS 2010

Genişletilmiş Ödemeler Dengesi rakamları her ayın 10-15'i arası 2 ay geriye dönük olarak TCMB tarafından açıklanmaktadır.

Genişletilmiş Ödemeler Dengesi Hizmetler Sınıflaması (EBOPS 2010)

- Montaj, yan işlemler, etiketleme, paketleme faaliyetlerini kapsamaktadır.

İşlem Gören
Mallar - İmalat

1

- Bakım ve onarım faaliyetlerini kapsamaktadır.

Tamir ve Bakım
Hizmetleri

2

- Bir ülke ekonomisi tarafından, başka ülke vatandaşlarına verilen **tüm yolcu, eşya, yük taşımacılığı ve lojistik hizmetlerini** kapsamaktadır.

Taşımacılık
Hizmetleri

3

- Başka ülke vatandaşlarının 1 yıldan az süre ile diğer ülkeleri ziyaretlerini kapsamaktadır. **Eğitim ve sağlık** hizmetlerinde bu bir yıllık süre sınırı aranmamaktadır.

Seyahat
Hizmetleri

4

- Başka ülkelerde yapılan inşaat projelerini kapsamaktadır.

İnşaat
Hizmetleri

5

- Yurt dışında yerleşiklere yönelik sigorta ve emeklilik işlemlerini kapsamaktadır.

Sigorta ve
Emeklilik
Hizmetleri

6

- Bankaların, Sermaye Piyasası kuruluşlarının, faktöring firmalarının, kredi kartı şirketlerinin ve benzeri finansal kuruluşların sağlamış olduğu hizmetleri kapsamaktadır.

Finansal
Hizmetler

7

- Franchising, ticari marka tescil ve lisansları, Ar-Ge çıktıları lisansları, görsel-işitsel ve benzeri hizmetler ile bilgisayar yazılımları lisanslarını kapsamaktadır.

Fikri Mülkiyet Haklarının
Kullanılması, Çoğaltılması
ve/veya Dağıtılmasına
İlişkin Ücretler

8

- Telekomünikasyon hizmetleri, yazılım ve bilişim hizmetlerinden oluşan bilgisayar hizmetleri, veri tabanı hizmetleri, web arama portalleri, vb. hizmetleri kapsamaktadır.

Telekomünikasyon
, Bilgisayar ve Bilgi
Hizmetleri

9

- Mesleki hizmetler ve yönetim danışmanlığı hizmetlerini ve teknik, ticari ve diğer iş hizmetlerini kapsamaktadır.

Diğer İş
Hizmetleri
(Mesleki, Teknik,
Ar-Ge ve Diğer)

10

- Görsel-işitsel ve Kültür-Eğlence hizmetlerini kapsamaktadır.

Kişisel, Kültürel
ve Eğlence
Hizmetleri

11

- Tüm kamusal hizmetler ve uluslararası resmi organizasyon hizmetlerini kapsamaktadır.

Resmi Hizmetler

12

İkili Ülke Verisi: TÜİK Veri Tabanı (Seyahat hariç veri)

2002'DEN BUGÜNE DÜNYA HİZMET İHRACATI (Milyar \$)

HİZMET SEKTÖRÜNÜN ÖNEMİ VE RAKAMLARLA HİZMET TİCARETİ

Küresel Gayri Safi Hasılanın (GSH)
üçte ikisini ve istihdamın **%50'si**
Hizmet sektörleri oluşturmaktadır.

(Kaynak: Dünya Bankası)

Gelişmiş ekonomilere **doğrudan**
yabancı yatırımın dörtte üçünden
fazlasını hizmet sektörleri
çekmektedir.

Dünya Hizmet ihracatının dünya
ticaretindeki payı 2023 yılı için **%24,7'dir.**

Türkiye'de GSYİH ve İstihdamın dünyaya
paralel olarak yaklaşık **üçte ikisini** hizmet
sektörleri oluşturmaktadır.

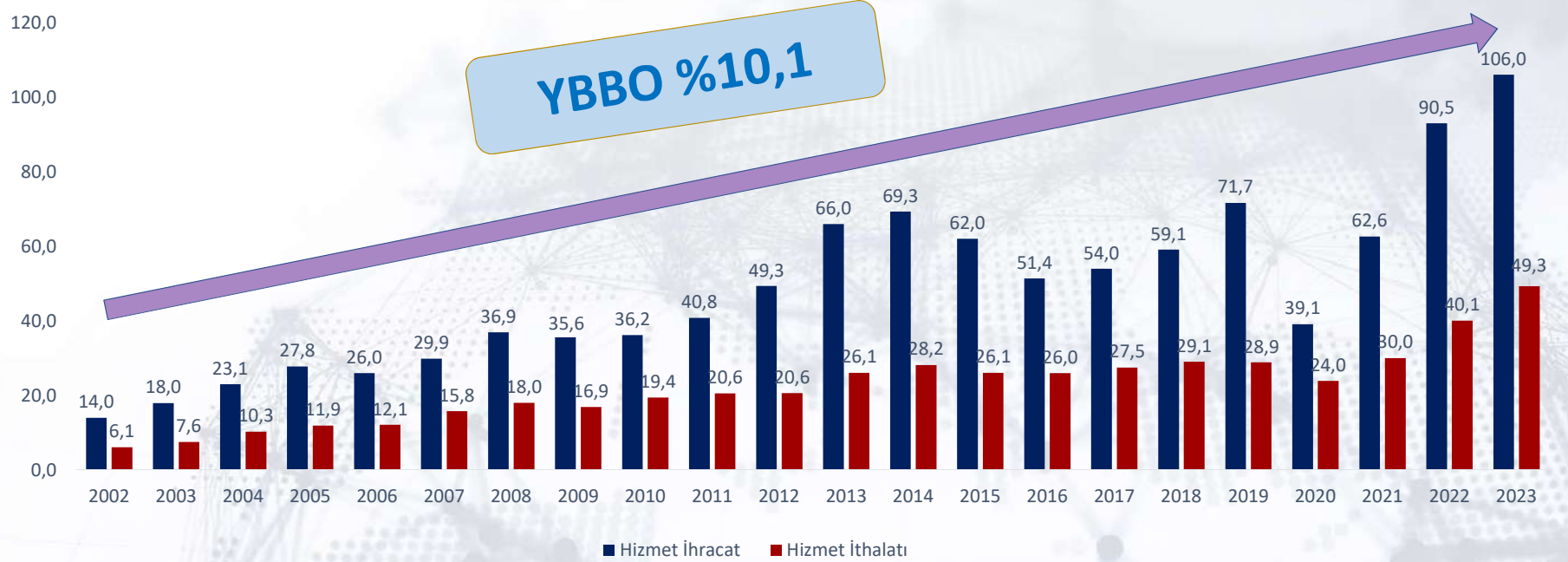
Hizmet ihracatımız 21 yılda **7,5**
kattan fazla artış göstermiştir.

2023 yılı sonunda hizmet ihracatımız cari
açığın kapanmasına yaklaşık **56,7 milyar \$'lık**
katkı sunmuştur.

2002'DEN BUGÜNE ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİMİZ (Milyar \$)

Hizmet ihracatımız 21 yılda **6 kattan** fazla artış gösterdi.

2002'de 14 milyar \$ olan hizmet ihracatımız, 2023 yılında 106 milyar \$ olarak gerçekleşti.
Ülkemiz hizmet ihracatının 2002 yılından bu yana yıllık bileşik büyüme oranı %10,1 olmuştur.

2023 yılı itibariyle dünya hizmet ihracatından aldığımız pay %1,35'e yükselmiştir.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

02 HİZMET SEKTÖRÜ DESTEKLERİ

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

HİZMET İHRACATI YENİ DESTEK PROGRAM PAKETİ

MARKA VE TURQUALITY®

2564 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar

YURT DIŞI LOJİSTİK DAĞITIM AĞLARI

5449 sayılı Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Karar

- ✓ Sisteme yeni sektörler eklenmiş,
- ✓ Verim sağlanamayan destek unsurları sistemden çıkarılmış,

GENEL DESTEK

GENEL DESTEK

5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar

MARKA VE
TURQUALITY®

BİLİŞİM VE E-
TURQUALITY®

YLDA

BİLİŞİM VE E-TURQUALITY®

5447 sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları Programı) Hakkında Karar

- ✓ Sektörle (STK) istişare halinde yeni destek unsurları tasarlanmış,
- ✓ Güncel gelişmelerle uyumlu, kapsamlı, yenilikçi ve esnek bir destek mekanizması oluşturulmuştur.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

03 GENEL DESTEK PROGRAMI

GENEL DESTEK PROGRAMI (5448 SAYILI KARAR) DESTEKLENEN SEKTÖRLER VE YARARLANICILAR

- Sağlık kuruluşu
- Sağlık turizmi aracı kuruluşu
- Konaklama tesisi
- Seyahat acentesi
- İşbirliği Kuruluşları

Sağlık ve Spor
Turizmi

- Yükseköğretim kurumları
- Özel öğretim kurumları
- İşbirliği Kuruluşları

Eğitim

- Lojistik ve taşımacılık şirketleri
- İşbirliği Kuruluşları

Lojistik ve
Taşımacılık

- Film şirketleri
- Dijital sanat şirketleri
- İnternet yayın platform işletmecileri
- İşbirliği Kuruluşları

Kültürel ve
Yaratıcı
Endüstriler

- Danışmanlık hizmeti sunan şirketler
- İşbirliği Kuruluşları

Yönetim
Danışmanlığı

- Fuarçılık hizmeti veren şirketler
- İşbirliği Kuruluşları

Fuarçılık

- Yeşil hizmetler sektöründe faaliyet gösteren danışmanlık şirketleri
- Doğrulayıcı kuruluşlar
- İşbirliği Kuruluşları

Yeşil Hizmetler

- Kombine destek hizmetleri
- Gemi klaslama müesseseleri
- Patent danışmanlığı
- Uygunluk değerlendirme
- Uluslararası ticaret ve yatırımlar konusunda hukuki danışmanlık sunan şirketler
- İşbirliği Kuruluşları

Diğer Hizmetler

DESTEK ORANI %50-%75

Tescil ve
Koruma Desteği

Pazara Giriş
Belgeleri
Desteği

Acente
Komisyon
Desteği

Reklam, Tanıtım
ve Pazarlama
Desteği

Birim Desteği

Yurt Dışı Etkinlik
Katılım Desteği

Milli Katılım
Desteği

Yurt İçi Etkinlik
Katılım Desteği

HİSER Projesi

Sanal Fuar
Organizasyon
Desteği

Ürün
Yerleşirme

Yarışma Ve
Etkinlik Desteği

Sektörel Ticaret
Heyeti

Sektörel Alım
Heyeti

GENEL DESTEK PROGRAMI
(5448 SAYILI KARAR)
SEKTÖRE ÖZGÜ DESTEK UNSURLARI

1

- ❖ Uluslararası öğrenci ofisleri kapasite geliştirme
- ❖ Akademisyen istihdamı
- ❖ Uluslararası sıralama
- ❖ Uluslararası kuruluşlara üyelik
  - ❖ Rapor
- ❖ Tanıtım Heyeti

EĞİTİM

2

- ❖ Komplikasyon ve seyahat sağlık sigortası
- ❖ Yabancı dil ve sağlık turizmi eğitimi
- ❖ Sağlık/Spor Turizmini Geliştirme/Tanıtım
  - ❖ Hasta Yol

SAĞLIK VE SPOR TURİZMİ

3

- ❖ Korsanla Mücadele
- ❖ Dublaj ve Altyazı Giderleri
- ❖ Film Platosu/Stüdyosu Kullanım Giderleri

KÜLTÜREL VE YARATICI ENDÜSTRİ

4

- ❖ Fuar alanı yapım
- ❖ Sektörel nitelikli uluslararası yurt içi fuar organizasyon
- ❖ Yurt dışı fuar organizasyon

FUARCILIK

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

04 MARKA VE TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

MARKA VE TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI (2564 SAYILI KARAR) DESTEKLENEN SEKTÖRLER

BAŞVURU ŞARTLARI

Yararlanıcının Türkiye’de yerleşik olması ve markasının Türkiye’de tescilli olması

Yararlanıcının ya da yararlanıcı ile organik bağı olan bir şirketin Madrid Sistemi’ne taraf olan ülkelerden en az birinde marka tescilli olması

DESTEK ORANI %50

Tescil,
Akreditasyon ve
Koruma

Reklam, Tanıtım
ve Pazarlama

Yurt Dışı ve Yurt
İçi Etkinlik

Yurt Dışı Birim

Belgelendirme,
Ruhsatlandırma
ve Test

Danışmanlık

Rapor

İstihdam

Acente
Komisyon

Uluslararası
Kuruluşlara
Üyelik

Ürün/ Hizmet
Yerleştirme

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

MARKALAŞMA PROGRAMININ VİZYONU

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

MARKA VE TURQUALITY DESTEK PROGRAMLARI (2564 SAYILI KARAR) DESTEK SÜRELERİ

3

TURQUALITY® Destek Programı

5 yıl + her bir Hedef Pazar için 5 yıl destek süresi

2

Marka Destek Programı

4 yıl destek süresi

1

İşbirliği Kuruluşları TURQUALITY® Projeleri

1-4 yıllık proje bazlı destek sistemi

DESTEK KAPSAMINA ALINMA SÜRECİ

DESTEK YÖNETİM SİSTEMİ

1. • TURQUALITY® Destekleri kapsamında destek süreçleri DYS üzerinden yürütülmektedir.
• Firma yetkilileri otomasyon sistemine gerekli evraklar ibraz edilerek kayıt gerçekleştirilir.

BAŞVURU

2. • Bakanlığımızca başvurunun incelenmesi
• Ön inceleme çalışması için Yönetim Danışmanlığı firmasının atanması

ÖN İNCELEME

3. • Ön inceleme ziyaretinin gerçekleştirilmesi
• İnceleme raporunun Bakanlığımıza iletilmesi

STRATEJİK İŞ PLANI

4. • Marka Stratejisi
• Sektör Pazar Yapısı Analizi
• Hedef Pazarların Belirlenmesi
• Satış ve Pazarlama Alanlarının Tespiti
• Finansal Plan
• Gelişim Yol Haritası

DESTEK ÖDEMESİ

5. • Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) tarafından destek ödeme başvuru dosyasının incelenmesi ve uygun görülen ödemelerin yapılması

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

05 BİLİŞİM VE E-TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI

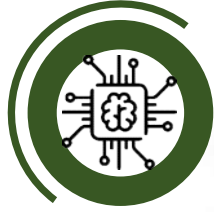

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

BİLİŞİM DESTEK PROGRAMI (5447 SAYILI KARAR) DESTEKLENEN BİLİŞİM ALANLARI

GÖMÜLÜ
YAZILIM

YAPAY
ZEKÂ

FİNANSAL
YAZILIM

SİBER
GÜVENLİK

YAZILIM

BİLİŞİM
HİZMETLERİ

E-SPOR

BLOK
ZİNCİR

DİJİTAL
OYUN

AKILLI
ŞEHİR

YEŞİL
DÖNÜŞÜM

BÜYÜK VERİ

DİJİTAL
ARACILIK

VERİ
MERKEZİ

5G

SİSTEM BAKIM
VE DESTEK
HİZMETLERİ

BULUT VE
İLETİŞİM

TELEKOMÜNİKASYON

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

BİLİŞİM DESTEK PROGRAMI
(5447 SAYILI KARAR)
DESTEK PROGRAMI YAPILANMASI

İHRACATA HAZIRLIK VE
KURUMSAL KAPASİTE
OLUŞTURMA AŞAMASI
DESTEKLERİ

PAZARLAMA VE
PAZARDA
TUTUNDURMA
DESTEKLERİ

YÜKSEK KATMA
DEĞERE YÖNELİK
DESTEKLER
E-TURQUALITY
E-Turquality
(Bilişimin Yıldızları)

KAPSAMDA 35 BİLİŞİM FİRMASI

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

BİLİŞİM DESTEK PROGRAMI (5447 SAYILI KARAR)

İHRACATA HAZIRLIK/KURUMSAL KAPASİTE OLUŞTURMA DESTEKLERİ

DESTEK ORANI %50 - %70

Tekno-Hızlandırıcı
İhracat Projelerinin
Desteklenmesi

Yurt Dışı Tescil
Koruma Desteği

Rapor ve Veri
Analizi

Belgelendirme

Yurt Dışı Arama

E-Ticaret Site ve
Platformlara
Bireysel Üyelik

Geliştirme
(İstihdam)

Kiralama
(Donanım ve Yazılım)

Pazara Giriş

HİSER

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

BİLİŞİM DESTEK PROGRAMI
(5447 SAYILI KARAR)
PAZARLAMA VE PAZARDA TUTUNDURMA DESTEKLERİ

DESTEK ORANI %50 - %70

Reklam, Tanıtım
ve Pazarlama

Ürün Yerleştirme

Yurt Dışı Etkinlik
Bireysel Katılım

Yurt İçi Etkinlik
Bireysel Katılım

Yurt İçi
Organizasyonların
Desteklenmesi

Sektörel Ticaret
ve Alım Heyeti

Yurt Dışı Birim

Komisyon

Yurt Dışı Etkinlik
Milli Katılım

Uluslararası
Teknoloji
Pazarlama Ofisi

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

BİLİŞİM DESTEK PROGRAMI
(5447 SAYILI KARAR)
E-TURQUALITY® BİLİŞİMİN YILDIZLARI PROGRAMI

DESTEK ORANI %50 - %70

Diğer destek unsurlarına ek olarak:

Stratejik İş Planı

Yurt Dışı Test

Veri Merkezi

Danışmanlık

Yurt Dışı İhale

Yıldız Teknoloji
Ofisleri

Yurt Dışı Yüksek
Katma Değerli Bilişim
Yüklenici Proje

Yurt Dışı
Marka/Oyun/Yazılım/Aracılık Platformu
Alımına Yönelik
Danışmanlık

T.C. TİCARET
BAKANLIğI

06 YURT DIŞI LOJİSTİK AğLARI DESTEK PROGRAMI

YURT DIŞI LOJİSTİK AĞLARI DESTEK PROGRAMI (5449 SAYILI KARAR)

Kapsam

- Yurt dışı lojistik dağıtım ağlarının kurulması ve/veya iŐletilmesine y6nelik olarak T6rkiye’de yerleşik işbirliği kuruluşları

İŞbirliği kuruluşu Nedir?

- Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Sekt6rel çatı kuruluşları
- Yurt dışı lojistik dağıtım ağının faaliyet g6sterdiği veya g6stereceği 6lkede g6mr6kleme dâhil depoculuk ve taşımacılık hizmetlerinin tamamının yanı sıra dağıtım, katma değerli lojistik hizmetleri ve tedarik zinciri y6netimi hizmetlerinden en az birini yerine getiren ve ilgili 6lkede en az 5.000 metrekare depo alanı veya ilgili 6lke plakalı en az 50 ticari araca sahip T6rkiye’de yerleşik lojistik Şirketleri ya da
- Bunlar tarafından kurulan ve en az %51 oranında hissesine sahip olunan T6rk sermayeli Şirketleri

YURT DIŞI LOJİSTİK AĞLARI DESTEK PROGRAMI (5449 SAYILI KARAR) DESTEK UNSURLARI

İlk kurulum

- **%70**
- 182 milyon 629 bin TL

YLDA'nın iŐletilmesine ilişkin kira/ruhsat/komisyon/hukuki danışmanlık giderleri desteği

- İlk iki yıl **%70**, diğer yıllar **%50**
- 73 milyon 50 bin TL

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama (Yurt iĐ/dışı)

- **%50**
- Yurt dışı 9 milyon 130 bin TL
- Yurt iÇi 3 milyon 651 bin TL

İstihdam

- İlk iki yıl **%70**, diğer yıllar **%50**
- 14 milyon 609 bin TL (en fazla 10 kişi)

Navlun Borsası

- **%60**
- 10 milyon 957 bin TL

T.C. TİCARET
BAKANLIğI

07 TEKNİK MÜŞAVİRLİK DESTEK PROGRAMI

YURT DIŞI TEKNİK MÜŞAVİRLİK DESTEK PROGRAMI
(2014/10 SAYILI KARAR)
DESTEK UNSURLARI

DESTEK ORANI %50

Proje Desteği

Yurt Dışı Ofis

Reklam, Tanıtım ve
Pazarlama

Pazar AraŐtırması

Yurt Dışı Fuar
Katılım

Seminer ve
Konferans Katılım

Heyet Programı

Yurt Dışı Eğitim

Yazılım

Mesleki
Sorumluluk
Sigortası

Uluslararası
Mesleki
YarıŐmalara Katılım

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

08 HUSUSİ DAMGALI PASAPORT

Pasaport Verilebilecek Kişiler

- Firma sahibi, ortakları veya çalışanları
- Firma sahibi/ortaklarının tüzel kişi olmaları durumunda bunların sahibi/ortakları veya çalışanları.

Hizmet İhracatı Beyanı

- Yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşlara yönelik olarak yurt içi ve/veya yurt dışında gerçekleştirilen, yurt içi ve/veya yurt dışında faydalanılan hizmet sunumlarına ilişkin olması

Son 3 takvim yılı itibarıyla (2021, 2022, 2023), yıllık ortalama ihracatı	Yeşil Pasaport Hakkı
500 bin - 10 milyon ABD Doları	1
10 milyon - 25 milyon ABD Doları	2
25 - 50 milyon ABD Doları	3
50 - 100 milyon ABD Doları	4
100 milyon ABD Doları üzeri	5

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

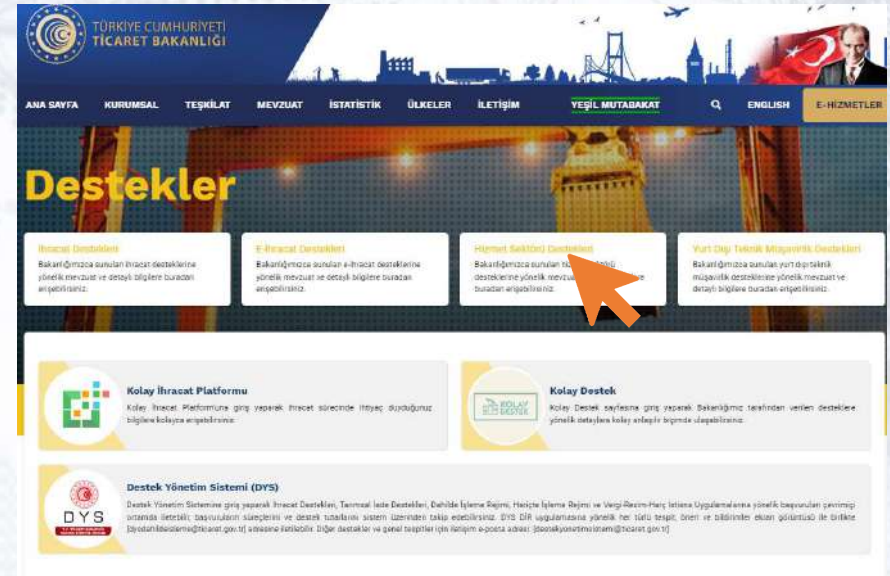
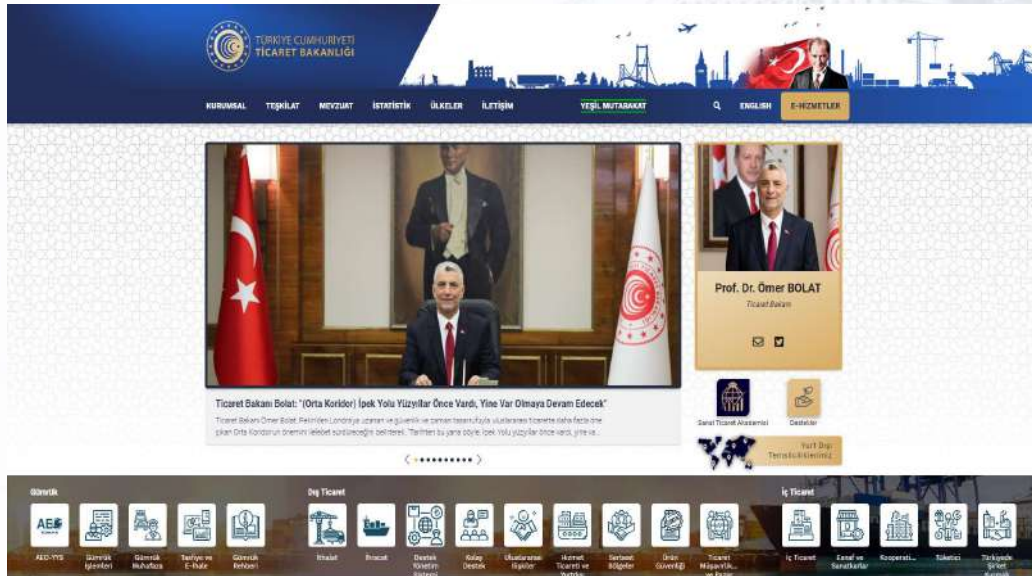
09 Mevzuata Erişim

1

- Hizmet İhracatçıları Birliğine Üyelik
- <https://hib.org.tr/tr/>

2

- Mevzuata Erişim
- <https://ticaret.gov.tr/>

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ VE HİZMET İHRACATINA SUNULAN DESTEK PROGRAMLARI

TEŞEKKÜRLER

Ayhan BÜYÜKTÜRK

Ticaret Uzmanı

buyukturka@ticaret.gov.tr

uhtkurumsal@ticaret.gov.tr